

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

**GUDIKATUR DR.
GRETA MIFSUD**

Seduta tat-12 ta' April, 2010

Talba Numru. 257/2008

William Bugeja

vs

Stephen Carter

It-Tribunal,

Ra l-Avviz tal-attur li talab lil dan it-Tribunal sabiex jikkundanna lill-konvenut ihallas is-somma ta' elf, mija u tmienja u sebghin lira Maltin (Lm1,178), u cioe' ekwivalenti ghal elfejn, seba' mija u erbgha u erbghin ewro (€2,744), ammont dovut in konnessjoni ma' xogholijiet ta' thammil u tqattiegh ta' blat u twaqqiegh ta' bini fil-proprjeta' tal-konvenut, gewwa Marsaskala.

Ra r-risposta tal-konvenut li eccepixxa illi t-talbiet attrici huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u ghandhom jigu michuda bl-ispejjes in kwantu l-konvenut m'huwiex il-legittimu kuntradditur, stante illi effettivament l-attur ma giex mqabbad minn jew fuq struzzjonijiet tal-konvenut.

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi, minghajr pregudizzju ghas-suespost, il-bilanc pretiz huwa mhallas.

Ra l-kontro-talba tal-konvenut li talab lit-Tribunal jikkundanna lill-attur ihallas is-somma ta' hames mija u tnejn u hamsin liri Maltin (Lm552), u cioe' ekwivalenti ghal elf, mitejn u hamsa u tmenin ewro u wiehed u tmenin centezmi (€1,285.81), dovuti in kwantu ghal danni kkagunati minnu jew nies imqabba minnu, fil-fond "Mediterrana", Triq il-Bidni l/o Marsascale, proprjeta' tal-konvenut.

Ra r-risposta tal-attur ghall-kontro-talba tal-konvenut, li eccepixxa illi t-talbiet indikati fil-kontro-talba huma infondati fil-fatt u fid-dritt stante li l-attur jew nies imqabba minnu ma kkagunaw ebda danni lill-konvenut.

Ra x-xhieda tal-attur li jaghmel xoghol ta' thaffir u twaqqiegh ta' bini.

Ikkonferma li kien gie inkarigat mill-konvenut sabiex jaghmillu xi xoghol fir-razzett, li kien jikkonsisti f'li jwaqqa' l-bini u xorok, jaghmel il-pedamenti u mbaghad wittew il-hamrija. Ma kienux ghamlu tqattiegh.

Il-konvenut kien hallas mija u hamsin lira Malti (Lm150), u cioe' ekwivalenti ghal tlett mija u disgha u erbghin ewro u wiehed u erbghin centezmu (€349.41), u kien ghad fadal bilanc ta' elfejn, seba' mija u erbgħa u erbghin ewro (€2,744) u kien għadu qatt ma hallsu minkejja li kien bagħatlu ittra bl-avukat.

Kien ukoll iltaqa' mal-bennej Charlie Farston li kien laqqghu mal-konvenut, izda minkejja li kien il-bennej li kien iqabba jaghmel ix-xogholijiet, il-ftehim li kellu kien mal-konvenut, sid il-proprjeta'. Mieghu kien ftiehem ukoll dwar ix-xogholijiet li kellu jithallas tagħhom, u dan wara kien tah l-istima verbalment, li ma kienx jinkludi l-VAT. L-ammont ta' elfejn, seba' mija u erbgħa u erbghin ewro (€2,744) kien jinkludi l-VAT, izda ma ftakarx jekk kienx jinkludi l-interessi.

Kopja Informali ta' Sentenza

L-attur ighid li kien ircieva cekk minghand il-konvenut fl-ammont ta' mija u hamsin lira Maltin (Lm150), u cioe' ekwivalenti ghal tlett mija u disgha u erbghin ewro u wiehed u erbghin centezmu (€349.41), u l-konvenut kien kiteb fuq in-naha ta' wara tac-cekk li dan il-pagament kien qed isir "*in full and final settlement*". Ighid li kien cempel lill-konvenut sabiex jara ghalfejn kien hemm dawn il-kliem miktubin u kien wieghdu li kien ser ihallsu l-bilanc u kien ghalhekk li kien sarraf ic-cekk.

Kien hemm nies ohra jahdmu fuq il-gibja u jametti li kellu n-nies tieghu u li dawn kienu kkagunaw hsara fix-xorok tal-gibja li kienu sabu waqt li kienu qed jaghmlu x-xogholijiet, izda l-konvenut kienu qallhom biex ikomplu jaghmlu x-xogholijiet.

Ra x-xhieda ta' Josef Galea, li jahdem fit-thaffir tal-bini u tqattiegh tal-blat, u fiz-zmien kien jahdem mal-attur u kien hadem fil-post tal-konvenut. Ighid li l-konvenut kien talbu sabiex ikompli jaqta' sal-blat, u dan wara li kien kwazi lesta x-xoghol ta' thammil.

Kien malli beda jaqta', li sab is-saqaf tal-gibja ghax malli miss il-blat waqa' s-saqaf.

Minhabba li kienet tfaccat il-giebja kienu qablu li ghandhom jieqfu x-xogholijiet.

Ighid li kien ghamel ix-xogholijiet fuq struzzjonijiet tal-attur li kien l-imghallem tieghu, izda jghid ukoll li kien l-konvenut li kien tah istruzzjonijiet.

Jikkonferma li kien hemm horza, izda din kienet tinstab fid-direzzjoni opposta fejn kien qieghed ihammel. Jispjega li kien ghadda fuq il-hamrija bil-makkinarju u ma kienx jaf li hemm giebja. Jikkonferma li kien mar hdejn il-horza bil-makkinarju, pero' fejn kellu jerga' jhammel ma kienx hdejn il-horza, izda hdejn il-bini fil-kantuniera. Ma kienx gie indikat lilu sabiex inaddaf hdejn il-horza.

Ra x-xhieda ta' Charlie Borg, li kien impjegat tal-attur. Ighid li kien qed jahdem bil-gaffa u bi zball kien laqat il-hajt

tas-sejjieh u rega' bnieh. Ighid ukoll li kien hemm bir fejn kienu qed jahdmu bil-gaffa u x-xufier tal-gaffa stess kien laqat zewg (2) xorok, li ma kienux jidhru.

Ighid li kien hadem hemm darba biss u kien ra l-konvenut hemm, pero' ma kienx jaf li kien hemm bir u lanqas kien rah u lanqas ix-xufier kien jaf ghaliex li kieku ma kienx jolqot ix-xorok.

Ra x-xhieda tal-konvenut li jispjega kif kien inkariga lil Charles Farrugia ta' Farstone Limited sabiex jaghmel xogholijiet ta' thaffir, thammil u twaqqiegh, ghaliex kien bi hsiebu li jibni dar fl-inhawi ta' Marsaskala.

Il-ftehim kien sar quddiem il-Perit Samuel Formosa, fejn kienu gew stipulati l-ammonti li kellhom japplikaw ghax-xogholijiet li kellhom isiru fid-dar u kienu kkalkulaw ukoll ir-rati ghall-uzu tal-gaffa, kif ukoll ir-rati ghat-thammil u tqattiegh.

Kien ukoll gie miftiehem li jekk kemm-il darba Charles Farrugia kien jaghmel *subcontracting* kellu jhallas hu stess, u ghalhekk meta kien inkariga lill-attur, l-*invoice* xorta hareg fuq isem Charles Farrugia.

Ghal-bidu jghid li r-relazzjoni mal-attur kienu tajbin, izda li gara kien, li waqt li kienu qed jaghmlu xi xogholijiet kienu laqtu xi xorok tal-giebja., li kienet evidenti ghaliex kien hemm struttura imdahhla gol-giebja, kienet *embedded*.

Pero' l-aktar problema li kien hemm kienet meta Charles Farrugia kien ipprezentalu l-kont minghand Bugeja u dan kien jinkludi thammil u tqattieh ta' *swimming pool*, xoghol li jinsisti li ma kienx sar.

Kien ghalhekk li kien wera' l-kont lill-*surveyor* li kien involut fix-xogholijiet, li kien qallu li l-kont kien *outdated*. Meta Bugeja beda jinsisti ghall-pagament, kien ha parir minghand il-Perit tieghu sabiex jara x'kien ammont ragjonevoli ghal xogholijiet u ghat-tindif li kien ghamel l-attur, u kien ghalhekk li hallas mija u hamsin lira Maltin (Lm150), u cioe' ekwivalenti ghal tlett mija u disgha u

Kopja Informali ta' Sentenza

erbghin ewro u wiehed u erbghin centezmu (€349.41), u dan il-pagament kien sar permezz ta' cekk u fuq wara jammetti li kien kiteb *in full and final settlement*.

Kien hallas ukoll is-somma ta' mitejn u disgha u sebghin lira Maltin (Lm279), u cioe' ekwivalenti ghal sitt mija u u disgha u erbghin ewro u disghin centezmi (€649.90), u dan sabiex tisewwa l-hsara fil-giebja u kien naqas dan l-ammont li kien rapprezentanti l-akkwist ta' xorok li kienu madwar seba' (7) piedi twal.

Jispjega kif Bugeja kien beda' jheddu u kien sahsansitra ghamel ghalih u din kienet l-ewwel darba, li kellmu, ghaliex kien jipprova jevita lill-attur billi ma jirrispondix it-telefonati tieghu, ghaliex kien jaf li kollox kien ser jispicca fi glieda.

Il-konvenut jispjega li waqt li kienu qed isiru x-xogholijiet kien jinzel fuq il-post. Jiftakar li l-attur kien mar forsi erba' (4) darbiet. L-ewwel darba kien mar bil-*bulldozer*, filwaqt li Charlie Farrugia kien jinzel fuq il-post kuljum. Pero' kien ikun hemm it-tifel tieghu u zewg (2) impjegati - Christian u certu Joseph, li kienu dejjem hemm.

Jikkonferma li kien hu li kien jaghti l-istruzzjonijiet ta' kif kellhom imexxu l-hamrija u huwa minnu ukoll li kellhom jhammlu vicin kantuniera u kienu ukoll gibdulhom l-attenzjoni li kien hemm giebja, pero' bil-makkinarju li kienu qed juzaw kienu laqtu l-*boundary wall* u laqat ix-xorok.

Istruzzjonijiet fejn kellu jsir it-thammil setghu inghataw minn Charles Farstone, izda fejn kellha titpogga il-hamrija, l-konvenut stess kien tahom istruzzjonijiet.

Jikkonferma li l-Perit kien imur kuljum fuq il-post, izda hafna drabi wara nofsinhar u ghalhekk ma setax jikkonferma li kien dejjem hemm waqt li l-attur kien qed jaghmel ix-xogholijiet.

Ra l-atti u d-dokumenti esebiti.

Ikkunsidra

Il-fatti jindikaw li l-attur kien gie inkarigat sabiex jaghmel xi xogholijiet ta' thammil u tqattiegh ta' bini fil-proprjeta' tal-konvenut.

Il-konvenut qajjem l-eccezzjoni li hu m'huwiex il-legittimu kontraddittur, ghaliex hu ma kienx inkariga lill-attur, izda li Charles tal-Farstone u dan ta' l-ahhar kien qabbad lill-attur bhala *subcontractor*.

Madanakollu, l-istess konvenut jammetti li kien sar ftehim mal-attur, mieghu, kif ukoll mal-Perit Samuel Formosa rigward ix-xogholijiet li kellhom isiru u r-rati u l-istima tax-xogholijiet. L-istess dokument gie ffirmat minnhom lkoll u ghalhekk hemm dejjem *nexus* guridiku bejn l-attur u l-konvenut ghaliex kien irrikonoxxa li l-attur kellu jaghmel ix-xogholijiet ghall-konvenut, minhabba li kien miftiehem ma' Farstone u ghaldaqstant, ma jistax ma jigix ikkunsidrat bhala legittimu kuntradittur. Din l-eccezzjoni ghalhekk qed tigi respinta.

It-tieni eccezzjoni tal-konvenut hija li hu kien hallas l-bilanc pretiz.

L-unika prova li l-konvenut gab in sostenn tal-eccezzjoni hija li hu kien hallas cekk ta' mija u hamsin lira Maltin (Lm150), u cioe' ekwivalenti ghal tlett mija u disgha u erbghin ewro u wiehed u erbghin centezmu (€349.41) u dan *in full and final settlement for excavation works*. Ighid li kien ghamel dan fuq parir tal-Perit li kien infurmah li fil-parir tieghu kien ammont ragjonevoli ghax-xogholijiet li kien wettaq l-attur.

L-attur jaghti verzjoni ohra u jghid li hu kien ikkomunika mal-konvenut u kien talbu jhallas il-bilanc li kien fadal u verbalment dan kien wieghdu li kien ser jaghmel dan il-pagament u ghalhekk kien sarraf ic-cekk.

L-unika gustifikazzjoni ghaliex il-konvenut hass li ma kellux ihallas kienet minhabba li ma kienux saru x-xogholijiet ta' tqattiegh u tahmil ta' *swimming pool*.

Mill-*invoice* li giet esebita bhal Dokument 'IVG 1', hemm indikat li kien hemm xoghol ta' tahmil ta' pixxina,, fost xogholijiet ohra u anke jekk ghal grazzja tal-argument, ix-xoghol ma sarx, zgur il-bilanc li kien jifdal ma kienx dak ta' mija u hamsin lira Maltin (Lm150), u cioe' ekwivalenti ghal tlett mija u disgha u erbghin ewro u wiehed u erbghin centezmu (€349.41).

Il-konvenut ighid li hu hallas ukoll mitejn u disgha u sebghin liri Maltin (Lm279), u cioe' ekwivalenti ghal sitt mija u disgha u erbghin ewro u disghin centezmi (€649.90), sabiex ibiddel ix-xorok tal-giebja, peress li allegatament dawk kienu ntlagtu mill-attur jew l-impjegati tieghu.

Anke jekk dan l-ammont kellu jizdied mal-ammont li thallas bhala cekk, ugwalment ma jlahhaqx l-ammont li hemm indikat fl-*invoice*.

It-Tribunal ukoll jissottolinea li l-konvenut naqas li jipproduci lill-Perit jew lil Farstone bhala xhieda, sabiex jindika li kien hemm xi problemi jew nuqqasijiet fix-xogholijiet li ghamel l-attur. Il-Perit, fil-parir ta' dan it-Tribunal, kien xhud vitali li seta' jillumina lit-Tribunal bil-mod kif zvolgew ix-xogholijiet. Lanqas, per ezempju, ma ccertifika liema xogholijiet kienu saru u liema xogholijiet le.

Ghalhekk, it-tieni eccezzjoni qed tigi respinta ukoll.

Il-konvenut ipprezenta kontro-talba fejn talab lill-attur ihallas is-somma ta' hames mija u tnejn u ghoxrin ewro (€522), u cioe' ekwivalenti ghal mitejn u erbgha u ghoxrin lira Maltin (Lm224.09), ghal hsarat li l-attur, u/jew l-impjegati, tieghu kkagunawlu waqt li kienu qed jaghmlu xogholijiet fil-proprjeta' tieghu.

Gie kkonfermat mix-xhieda prodotta, li l-attur jew in-nies tieghu, kienu laqtu xi xorok tal-giebja u l-*boundary wall*, li skont l-attur ma kienux jafu biha u lanqas ma kienet vizibbli.

Il-konvenut ghandu verzzjoni kontrastanti u jinsisti li l-giebja kienet vizibbli u setghu evitaw l-hsara. Ighid li kellu jonfoq

Kopja Informali ta' Sentenza

mitejn u disgha u sebghin lira Maltin (Lm279), u cioe' ekwivalenti ghal sitt mija u disgha u erbghin ewro u disghin centezmi (€649.90), sabiex ibiddel ix-xorok. Fil-mori tal-kawza, il-konvenut ma pprezentax xi tip ta' rcevuta jew dokumentazzjoni, li biha dan it-Tribunal seta' jkun konvint, li verament kien hemm dina l-hsara u l-konvenut kien hallas sabiex isewwi dawn il-hsarat.

Madanakollu, fix-xhieda tieghu, il-konvenut isemmi li l-akbar problema li kien hemm kienet li ma sarx it-thammil *tas-swimming pool*.

Ghal darb'ohra, it-Tribunal jirrepeti ruhu, li l-konvenut kellu kull opportunita' sabiex iressaq bhala xhud ewlieni tieghu, lill-Perit li f'kull eventwalita' seta' jiccertifika li effettivament, kien hemm dawn il-hsarat u li kienu ntefqu xi flus da parti tal-konvenut sabiex jissewwew dawn il-hsarat.

Fin-nuqqas ta' provi, dan it-Tribunal sejjer jirrespingi l-kontro-talba tal-konvenut.

Ghal dawn il-motivi, t-Tribunal jaqta' u jiddeciedi billi filwaqt li jirrespingi l-eccezzjonijiet tal-konvenut, kif ukoll il-kontro-talba tieghu bl-ispejjes relattivi kontrih, jilqa' t-talbiet attrici u jikkundanna lill-konvenut ihallas lill-attur is-somma ta' elf, mija u tmienja u sebghin lira Maltin (Lm1,178), u cioe' ekwivalenti ghal elfejn, seba' mija u erbgha u erbghin ewro (€2,744), ammont dovut in konnessjoni ma' xogholijiet ta' thammil u tqattiegh ta' blat u twaqqiegh ta' bini fil- proprjeta' tal-konvenut, gewwa Marsaskala.

Bl-ispejjes, inkluz dawk tal-kontro-talba, bl-imghax legali, mid-data tal-pagament effettiv.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----